

ВИСТАВКА О. БУРГАРДТА Й П. ФИЛИПОВИЧА

У Національному музеї літератури України впродовж вересня-жовтня 2016 року тривала виставка “Благословенні й прокляті роки” до 125-річчя від дня народження О. Бургардта й П. Филиповича – учених, поетів, викладачів київських вишів 1920-х років, а також чудових перекладачів із кола київських неокласиків. Гасло виставки здобуло назву від поеми О. Бургардта “Прокляті роки”, що була написана на еміграції, присвячена репресованим друзям-неокласикам та прозвучала як своєрідний реквієм їхній долі. Водночас в Україні 1920-і постали також і благословенними роками потужної творчої праці кожного з “грона”. На виставці містилися цікаві й рідкісні експонати: поетичні збірки П. Филиповича “Земля і вітер” (1922) і “Простір” (1925), книжка його літературознавчих статей “З новітнього українського письменства” (1929) з дарчим написом автора М. Зерова, альманах “Музагет” (1919) з першою публікацією україномовних віршів П. Филиповича під псевдо “Зорев” і перекладами О. Бургардта, окремі томи творів Джека Лондона, редактором тридцятитомного видання якого в перекладах українською виступив О. Бургардт, альбом портретів “Письменики Радянської України” (1927), оригінальне фото О. Олесья 1920-х років, передмову до видання творів якого в Україні написав П. Филипович, книга Ю. Лавріненка “Розстріляне відродження” (1959), що свого часу належала М. Бажану, літературний альманах “Світання” (1946) тощо. Особливий інтерес серед відвідувачів викликав так званий “Пергамент С. Єфремова” – велика добре вичинена теляча шкура з випаленими автографами 87 учасників напівпідпільного святкування творчого ювілею С. Єфремова 11 березня 1920 року в Києві. Це, зокрема, підписи М. Зерова, П. Филиповича, М. Могіляньського, П. Тичини, А. Ніковського, П. Стебницького, А. Кримського та ін. Нині досліджено, що цей пергамент був речовим доказом під час слідства на процесі Спілки визволення України (1930), а в судовій справі А. Ніковського є цілий розділ, присвячений згаданому ювілею С. Єфремова, та розшифрування практично всіх підписів з нього.

Вітрини з експонатами були розміщені в рекреаційному залі колишньої Колегії Павла Галагана, яку свого часу з золотою медаллю закінчив П. Филипович. Отже, сам експозиційний зал музею, як і бібліотека Колегії, постали своєрідними додатковими меморіальними експонатами виставки.

Павлина Дунай

Отримано 20 жовтня 2016 р.